

DATOS IDENTIFICATIVOS

Retórica e poética

Materia	Retórica e poética			
Código	V01G400V01402			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Ledo Lemos, Francisco José Rivera Rodríguez, Gabriela			
Profesorado	Ledo Lemos, Francisco José Montero Reguera, José Francisco Rivera Rodríguez, Gabriela			
Correo-e	ledolemos@uvigo.es griverarguez03@hotmail.com			
Web	http://webs.uvigo.es/ledolemos			
Descrición xeral	Introdución, dende unha perspectiva esencialmente práctica á teoría literaria e á retórica clásica grecolatina.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Expresarse persuasivamente de palabra e por escrito.

A1 B4 C7 D2
A2 B10 C9 D5
A5 C20 D8
D10
D11
D12

Contidos

Tema

Retórica Clásica Grecolatina	A) O contexto teórico e histórico da retórica: O contexto histórico e cultural do xurdimento e da evolución da retórica: Philosophoi / Rhetores. A retórica como máquina de facer discursos / a retórica como medio de avaliar a verdade. B) A técnica retórica: Partitiones oratoriae: tria genera; inventio (topoi); dispositio; elocutio; memoria e actio. C) Creación e análise de discursos.
1. Poética e teoría literaria	1.1. A Poética como Teoría da literatura. 1.2. Breve historia da Poética.
2. A Poética como dispositivo	2.1. A lingua literaria 2.2. Figuras retóricas
3. A análise literaria	3.1. Texto = tecido. Escribir. Ler

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	0	18
Estudo previo	0	102	102
Outros	26	0	26
Outras	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación oral dos conceptos novos que o alumnado deberá aplicar ao longo do desenvolvemento da materia. Recoméndase ao alumnado semipresencial que acuda á primeira sesión, de presentación, de cada unha das partes, Retórica / Poética, impartidas por profesorado distinto.
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de exercicios que se realizarán de forma autónoma por parte do alumnado. O alumnado semipresencial deberá presentar os exercicios que se lle soliciten.
Outros	Retórica: Posta en común, revisión e discusión das análises e dos textos creados polo alumnado. Poética: análise de textos (de diferentes épocas) en relación con algúns tópicos literarios, O alumnado semipresencial deberá presentar publicamente polo menos un traballo en cadansúa parte da materia

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Outros	Os traballos (sexan análises de textos alleos, sexa a composición de textos propios) serán titorizados individualmente antes da presentación ou exposición e serán comentados 'a posteriori'. Ademais das horas de titoría presencial, o alumnado pode facer consultas por correo electrónico. O alumnado semipresencial contará tamén con seminarios específicos que se celebrarán un mínimo de tres veces por cuadrimestre.
Estudo previo	Os traballos (sexan análises de textos alleos, sexa a composición de textos propios) serán titorizados individualmente antes da presentación ou exposición e serán comentados 'a posteriori'. Ademais das horas de titoría presencial, o alumnado pode facer consultas por correo electrónico. O alumnado semipresencial contará tamén con seminarios específicos que se celebrarán un mínimo de tres veces por cuadrimestre.

Probos Descrición

Outras Os traballos (sexan análises de textos alleos, sexa a composición de textos propios) serán titorizados individualmente antes da presentación ou exposición e serán comentados 'a posteriori'. Ademais das horas de titoría presencial, o alumnado pode facer consultas por correo electrónico. O alumnado semipresencial contará tamén con seminarios específicos que se celebrarán un mínimo de tres veces por cuatrimestre.

Avaliación						
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
OutrosExercicios indicados para as clases prácticas, que se revisarán e comentarán nestas: traballos tutelados, análise de textos; elaboración de pezas retóricas, etc.	50	A1 A2 A5	B4 B10	C7 C9 C20	D2 D5 D8 D10 D11 D12	
OutrasDúas probas sobre o total de cada unha das dúas partes da materia (Poética e teoría literaria / Retórica clásica). A súa estrutura e contidos será semellante á dos exercicios realizados nas clases.	50	A1 A2 A5	B4 B10	C7 C9 C20	D2 D5 D8 D10 D11 D12	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Como a materia consta de dúas partes (retórica e poética), impartidas por dous profesores, a nota final será a media aritmética das notas en cada unha das partes. É necesario, con todo, chegar ó aprobado en cada unha das partes como requisito para aprobar a materia. Se na primeira edición de actas se aproba unha das partes e non a outra, non é necesario volver avaliarse desa parte aprobada para a segunda edición de actas.

AVALIACIÓN CONTINUA:

A asistencia (80%) será requisito para a avaliación continua.

A realización dunha proba final escrita terá lugar, ao terminar o cuatrimestre, coincidindo coa data fixada pola Facultade para a avaliación única.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade.

AVALIACIÓN ÚNICA:

Convocatoria de maio: a proba final terá lugar, ao terminar o cuatrimestre, na data fixada pola Facultade para a súa realización.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL:

O alumnado semipresencial pode ser avaliado, se así o desexa, exclusivamente sobre a proba final de cada unha das dúas partes da materia.

Convocatoria de maio: a realización dunha proba final escrita terá lugar, ao terminar o cuatrimestre, coincidindo coa data fixada pola Facultade para a avaliación única. O profesorado pode indicar que é necesaria a presentación dalgún traballo como requisito previo para se presentar ó exame.

Convocatoria de xullo: en data oficial fixada pola Facultade. Igualmente, o profesorado pode indicar que é necesaria a presentación dalgún traballo como requisito previo para se presentar ó exame.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Albaladejo, Tomás, **Retórica**, 1989,

Azaustre & Casas, **Manual de Retórica Española**, 1997,

Barthes, Roland, "L'Ancienne rhétorique: aide-mémoire", *Communications*, vol. XVI, pp. 172-223, 1970,
GUPO Mi, **Retórica general**, 1987,
Hernández Guerrero, José Antonio & Ma. Carmen García Tejera, **Historia breve de la retórica**, 1994,
Lausberg, Heinrich, **Manual de Retórica Literaria (3 vol.)**, 1966-1968,
LAUSBERG, Heinrich, **Elementos de Retórica literaria**, 1975,
López Eire, Antonio, **Esencia y objeto de la retórica**, 1996,
López Eire, Antonio & J. Santiago de Guervós, **Retórica y comunicación política**, 2000,
Marrou, J.I., **Historia de la educación en la Antigüedad**, 1985,
MORATARA GARAVELLI, Bice, **Manual de Retórica**, 1991,
Murphy, **Sinopsis histórica de la retórica clásica**, 1998,
PARAISO LEAL, Isabel, **Psicoanálisis de la experiencia literaria**, 1994,
Perelman & Olbrechts-Tyteca, **Tratado de la argumentación. La nueva retórica**, 1989,
Pujante, David, **Manual de retórica**, 2003,
REIS, Carlos, **Técnicas de análise textual**, 1987,
Romo Feito, Fernando, **Un paseo por la retórica clásica**, 2005,
SPANG, Kurt, **Fundamentos de Retórica Literaria y publicitaria**, 1991,
Solana Dueso, José, **Los sofistas. Testimonios y fragmentos.**, 2013,
YLLERA, Alicia, **Estilística, poética y semiótica literaria**, 1974,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas textuais: Escritura dramática/V01G400V01964

Prácticas textuais: Narración/V01G400V01962

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Lingua e comunicación oral e escrita: español/V01G400V01302

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301

Outros comentarios

ALUMNADO ERASMUS (de haber alumnado de este tipo) : o nivel de esixencia será equivalente ao do alumnado propio e a súa avaliación realizarase a través do mesmo tipo de probas.

TITORÍAS: o horario de titorías comunicarase ao comezo do cuadrimestre. As consultas feitas por correo electrónico serán contestadas tamén dentro dese horario de titorías.

É responsabilidade de alumnas e alumnos estar pendentes do material que o profesorado vaia colocando en FAITIC.